

ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК СТИЛЬ ЕПОХИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>5 кредитів ЕКТС/ 150 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>екзамен</i>
Розклад занять	<i>Лекційні і практичні заняття http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: кандидат мистецтвознавства, доцент, Коренюк Юрій Олександрович yu.korenyuk@gmail.com Практичні: кандидат мистецтвознавства, доцент, Коренюк Юрій Олександрович yu.korenyuk@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/MzEwMDMxODgwNTg3</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Етимологія слова «ілюстрація» (лат. illustratio – живий опис, наглядне зображення) вказує на функцію ілюстрацій, яка супроводжує вербальний чи графічно фіксований текст візуальною інформацією, з метою робити зміст тексту більш наглядним і більш зрозумілим. При ілюструванні художньої літератури текст письменника або фольклорний текст доповнюється візуальними образами створеними художником-ілюстратором, які змістовно пов'язані з літературним чи фольклорним текстом, але можуть мати самостійне художнє значення. Дана навчальна дисципліна розглядає варіанти зв'язку вербальних і візуальних образів в художніх текстах різних родів і жанрів та практичні засоби і прийоми створення ілюстрацій різних художніх текстів.

Мета опанування дисципліни – отримання теоретичних знань і практичного досвіду ілюстрування художніх текстів різних родів і жанрів.

Предметом навчальної дисципліни є жанрова та формально-стилістична специфіка ілюстрування літературних та фольклорних текстів різних жанрів та родів.

Компетентності:

- здатність орієнтуватися в жанрах і стилях художньої літератури різних родів та вміння обирати тип образності і стиль ілюстрування, відповідний кожному роду та жанру;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність працювати в міжнародному контексті;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу;
- здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства;
- здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення;
- здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості;
- здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва;
- здатність на основі сформованості професійних компетенцій вирішувати творчі задачі проведення дослідження та виконання художнього твору з образотворчого мистецтва;
- здатність застосовувати у своїй творчій роботі отримані теоретичні та практичні знання в області перспективи, анатомії, теорії й історії мистецтв і світової матеріальної культури
- здатність володіти основними принципами комп'ютерних технологій, використовуваних у творчому процесі художника-графіка.

Програмні результати навчання:

- інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення;
- володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.
- представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства;
- представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі;
- планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку;
- застосовувати знання теоретичних основ створення і підготовки до друку растрових і векторних оригіналів, методів художнього конструювання та особливостей реалізації графічного оформлення видань при використанні комп'ютерної графіки, роботи в програмному пакеті Adobe Photoshop;
- створювати тривимірні графічні роботи з метою їх розміщення на web-сайтах та в електронних виданнях з одночасною перевіркою відповідності розроблених проектів і художньо-технічної документації стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам;
- використовувати спеціалізовані комп'ютерні технології для перетворення існуючих Веб-сервісів, написаних із використанням Flash, Actionscript, HTML або JavaScript, на традиційні програми для ПК;
- використовувати програмні продукти для створення оригінал-макетів електронних видань, серій тривимірних графічних робіт для ілюстрування електронних видань та web-сайтів, спеціалізованих internet-технологій (google sites, wordpress, wix) для створення сайтів та їх розміщення в мережі Internet;

- здатність на науковій основі розробляти нові засоби створення літографій, розробляти і впроваджувати нові елементи дизайну, створювати нові стилі в оформленні видань та публікацій та самостійно оцінювати результати своєї діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 1-му семестрі 1-го року навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти. Для опанування дисципліни потрібні знання з історії світового мистецтва та історії книжкового мистецтва, елементарні знання по теорії художньої літератури, вміння користуватися растровими та векторними графічними редакторами.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	СРС
ТЕМА 1. Вступ. Вербальний текст і візуальна ілюстрація.	16	4	4	8
ТЕМА 2. Родова класифікація літературних і фольклорних жанрів.	16	4	4	8
ТЕМА 3. Сюжет і фабула в трьох родах літературних і фольклорних жанрів.	16	4	4	8
ТЕМА 4. Жанрово-родова типологія персонажів в ілюстраціях літературних і фольклорних текстів.	16	4	4	8
ТЕМА 5. Композиція ілюстрації як візуальний образ простору і часу.	16	4	4	8
ТЕМА 6. Розташування і взаємодія персонажів на площині композиції, їх просторова та часова інтерпретація.	16	4	4	8
ТЕМА 7. Взаємодія простору композиції і простору глядача.	16	4	4	8
ТЕМА 8. Точка зору глядача у просторі глядача і у просторі композиції.	32	8	8	16
Екзамен	6			6
Всього годин	150	36	36	78

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. *Ігнатенко М.А.* Генезис сучасного художнього мислення. К.: «Наукова думка», 1986.
2. *Галич О., Назарець В., Васильєв Є.* Теорія літератури. К.: «Либідь», 2001.
3. Літературознавчий словник-довідник. К.: Видавничий центр «Академія». К., 2007.
4. *Бразелл Д., Девіс Дж.* Як розуміти ілюстрацію. К.: ArtHuss, 2019. *Режим доступу:* https://www.arthuss.com.ua/pdf/Under-Part-1_compressed.pdf
5. *Бразелл Д., Девіс Дж.* Як стати успішним ілюстратором. К.: ArtHuss, 2019. *Режим доступу:* <https://www.arthuss.com.ua/shop/ilust>
6. *Roanne Bell & Mark Sinclair* Pictures and Words: New Comic Art and Narrative Illustration. Laurence King Publishing, 2005.

7. *Male A.* Illustration. A Theoretical and Contextual Perspective. London; Oxford; New York: Bloomsbury Visual Arts, 2017. *Режим доступу:* <https://www.bloomsbury.com/uk/illustration-9781474263047/>
8. <https://ukrlit.net/info/theory/index.html>

Додаткова література

1. *Loomis A.* Creative Illustration. The Viking Press, 1947.
2. *Goldsmith E.* Research into Illustration: An Approach and a Review. Cambridge University Press, 1984.
3. *Willows D. M.* The Psychology of Illustration. Springer-Verlag, New York, 1987.
4. *J. G. Heck* The Complete Encyclopaedia of Illustration. Merehurst Press, 1988.
5. *Hodges E. (Ed.)* The Guild Handbook of Scientific Illustration. Van Nostrand Reinhold, 1989.
6. *Vickers G.* Illuminations: Solving Design Problems through Illustration. Elfande Publishing, 1993.
7. *Hile K.* Something About the Author: Facts and Pictures about Authors and Illustrators of Books for Young People. Gale Group, 1994.
8. *Amoss B., Suben E.* Writing and Illustrating Children's Books for Publication: Two Perspectives. Writer's Digest Books, 1995.
9. *Marantz S.* The Art of Children's Picture Books. Garland Publishing, 1995.
10. *Stephen J. Gould, Sloane Chr., Carter A.* The Art of National Geographic. National Geographic, 1999.
11. *Heller S., Arisman M.* The Education of an Illustrator. Allworth Press/School of Visual Arts, 2000.
12. *Pricken M.* Creative Advertising. Thames & Hudson, 2002.
13. *Smagula H. J.* Creative Drawing. Laurence King Publishing, 2002.
14. *Blanchard T.* Fashion and Graphics. Laurence King Publishing, 2004.
15. *Duff L., Davis J. (Eds.)* Drawing - The Process. Intellect Books, 2005.
16. *Taylor F.* How to Create a Portfolio and Get Hired. Laurence King Publishing, 2010.
17. *Maslen M., Southern J.* Drawing Projects. Black Dog Publishing, 2011.
18. *Noble I., Bestley R.* Visual Research. AVA Publishing (2nd ed), 2011.
19. *Medley S.* The Picture in Design. Common Ground Publishing, 2012.
20. *Salisbury M., Styles M.* Children's Picture Books: The Art of Visual Storytelling. Laurence King Publishing, 2012.
21. *Vernon J.* Lord Drawn to Drawing. Nobrow Press, 2014.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

ЛЕКЦІЯ 1-2. *Тема:* Вступ. Вербальний текст і візуальна ілюстрація.

Перелік основних питань:

1. Піктографія як первинний синкретизм вербальної і візуальної інформації.
2. Ідеографія як візуально-іконічна фіксація вербальної інформації.
3. Буквено-звукове письмо як чинник розмежування вербальної і візуальної інформації.
4. Креолізований текст – сучасний варіант синтезу вербальної і візуальної інформації.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з варіантами синтезу вербальної і візуальної інформації [1, 2, 3].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 3-4. *Тема:* Родова класифікація літературних і фольклорних жанрів.

Перелік основних питань:

1. Два типи тестів. Ієрархія описових і сюжетних текстів.
2. Подія як складова частина сюжетного тексту.
3. Подія в тестах з циклічним та лінійним зображенням часу.
4. Поняття про жанри і роди літератури та фольклору.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з ієрархією текстів, прийомами зображення часу [2, 3, 6].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 5-6. Тема: Сюжет і фабула в трьох родах літературних і фольклорних текстів.

Перелік основних питань:

1. Поняття сюжету і фабули. Термінологічні варіації.
2. Фабульний і сюжетний змісту в літературних і фольклорних жанрах епічного роду.
3. Фабульний і сюжетний змісту в драматичних сценаріях.
4. Специфіка сюжетного змісту в літературних і фольклорних жанрах ліричного роду.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з принципами розгортання сюжетів і фабули в літературних і фольклорних текстах [2, 3, 6].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 7-8. Тема: Жанрово-родова типологія персонажів в ілюстраціях літературних і фольклорних текстів.

Перелік основних питань:

1. Персонажі репрезентативного типу як візуалізація елементів художнього тексту описового типу.
2. Персонажі діалогічного типу, як візуалізація подій художнього тексту сюжетного типу.
3. Репрезентативні персонажі в сюжетних сценах.
4. Композиції діалогічного типу
5. Композиції типу моління.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з ієрархією текстів, прийомами зображення часу [4, 5, 7].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 9-10. Тема: Композиція ілюстрації як візуальний образ простору і часу.

Перелік основних питань:

1. Двомірна площина композиції як абстрактний простір.
2. Двомірна площина композиції як Картина Світу.
3. Варіанти інтерпретації двомірної площини композиції як частин тривимірного простору реальності.
4. Варіанти інтерпретації двомірної площини композиції як пластичного образу часової послідовності подій сюжетного тексту.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з особливостями розробки образів дійових осіб для різних жанрів різних родів літератури і фольклору [5, 7, 8].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 11-12. Тема: Розташування і взаємодія персонажів на площині композиції, їх просторова та часова інтерпретація.

Перелік основних питань:

- 1 Персонажі репрезентативного типу в абстрактному просторі.
- 2 Персонажі діалогічного типу в абстрактному просторі.
- 3 Персонажі репрезентативного типу як уособлення частин тривимірного простору.
- 4 Персонажі діалогічного типу у тривимірному просторі як пластичний образ часової послідовності подій сюжетного тексту.

Завдання на самостійну роботу: підібрати історичні приклади ілюстрування художніх текстів різних родів і жанрів композиціями з різними типами персонажів в різних типах композицій [5, 7, 8].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 13-14. Тема: Взаємодія простору композиції і простору глядача.

Перелік основних питань:

- 1 Ототожнення простору композиції і реального простору глядача (магічний реалізм).
- 2 Варіанти інтерпретації розмежування простору композиції і простору глядача облямуванням, зображеним в композиції:
3. Ототожнення простору композиції і реального простору глядача зберігається (магічний реалізм), але зображене в композиції облямування, виділяє її простір як особливо сакральну область реального простору.
4. Зображене в композиції облямування відмежовує простір глядача від її простору, який сприймається уявним дублікатом реального простору глядача.
5. Розмежування простору композиції і простору глядача облямуванням, яке знаходиться у реальному просторі глядача (рама картини, виділені декорацією краї сторінки книги) акцентує увагу на різниці між реальним тривимірним простором і ілюзорним зображенням простору в композиції.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з принципами взаємодії простору композиції і простору глядача [5, 7, 8].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 15-16. Тема: Точка зору глядача у просторі глядача і у просторі композиції (частина 1).

Перелік основних питань:

- 1 Точка зору глядача не маркується:
 - 1.А. При ототожненні простору композиції і простору глядача (магічний реалізм); глядач може безпосередньо спілкуватися з персонажами композиції (моління перед іконою святого), може трансформувати зображення, здійснюючи над ними магічні маніпуляції (руйнування зображення як символічне убивання і ін.).
 - 1.Б. При облямуванні композиції об'єктом, який належить реальному простору; виникає метафора вікна або дверей, в які глядачеві необхідно «увійти», щоб сприйняти уявно-ілюзорний або символічно-знаковий простір зображення.

Завдання на самостійну роботу: підібрати історичні приклади ілюстрування художніх текстів різних родів і жанрів композиціями з різними варіантами співвідношеннями реального простору глядача та ілюзорного простору зображення.

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 17-18. Тема: Точка зору глядача у просторі глядача і у просторі композиції (частина 2).

2. Точка зору глядача може уособлюватися персонажем, який є зовнішнім споглядачем композиції, розташованим перед облямуванням, зображеним у її просторі.

3. Глядач може ототожнюватися з якимось персонажем композиції (зображення художника, який пише натуру); виникає подвійний дублікат реальності, зображеної в уявному просторі композиції.
4. Глядач разом з його реальним простором переноситься в композицію (зображення в композиції дзеркала, в якому відображається глядач).

Завдання на самостійну роботу: підібрати історичні приклади ілюстрування художніх текстів різних родів і жанрів композиціями з різними варіантами співвідношеннями реального простору глядача та ілюзорного простору зображення.

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

Практичні заняття

Практичні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню студентами теоретичного змісту дисципліни та отриманню практичного досвіду в ілюструванні художніх текстів різних родів і жанрів.

№ з/п	Назва теми практичного заняття (посилання на інформаційні джерела)
1	Тема 1. Визначення родової та жанрової приналежності художнього тексту. <i>Літературні джерела [1, 2, 3].</i>
2	Тема 2. Аналіз художнього тексту з виділенням в ньому фабульних та сюжетних блоків. <i>Літературні джерела [2, 3, 6].</i>
3	Тема 3. Аналіз художнього тексту з виділенням в ньому тематичних блоків. <i>Літературні джерела [2, 3, 6].</i>
4	Тема 4. Аналіз тематичних блоків тексту з виділенням частин, які передбачається ілюструвати. <i>Літературні джерела [4, 5, 7].</i>
5	Тема 5. Розробка образів дійових осіб для різних жанрів різних родів літератури і фольклору. <i>Літературні джерела [5, 7, 8].</i>
6	Тема 6. Розробка образу головного героя (кількох головних героїв) сюжету. <i>Літературні джерела [5, 7, 8].</i>
7	Тема 7. Атрибути персонажів як символи частин простору або сюжетних ситуацій. <i>Літературні джерела [5, 7, 8].</i>
8	Тема 8. Простір композиції і прості глядача, точка зору глядача (частина 1). <i>Літературні джерела [6, 7].</i>
9	Тема 9. Простір композиції і прості глядача, точка зору глядача (частина 2). <i>Літературні джерела [6, 7].</i>
	Екзамен <i>На екзамені оголошується кінцева оцінка, яка ставиться у екзаменаційну відомість. Студенти, що не набрали 60 балів, а також, ті хто хочуть підвищити свою оцінку відповідають на питання екзаменаційного білету. Студенти, що недопущені до екзамену можуть здавати на занятті заборгованості. Якщо недопущений студент зміг протягом заняття отримати допуск та має більш ніж 60 балів, він отримує екзаменаційну оцінку на цьому ж занятті. Якщо студент допустився, але 60 балів не набрав, він також має право здавати екзамен. Студенти, що отримали заздалегідь допуск та погоджуються зі своєю оцінкою, можуть не бути присутні на екзамені.</i>

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних занять	50
2	Підготовка до експрес-тестів	22
3	Підготовка до екзамену	6

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Ілюстрація як стиль епохи», студенти на практичних заняттях під керівництвом викладача виконують і демонструють підготовлені творчі завдання, дають відповіді на запитання викладача.

За підсумками кожної вивчення теми, студенти на практичних заняттях виконують тест-контроль. Кожний тест-контроль студенти виконують самостійно на практичних заняттях упродовж 15 хв.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних і практичних занять, виконання всіх творчих завдань та експрес-тестів. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на 18 практичних заняттях у формі виконаних творчих завдань, обговорення проблемних питань та написання експрес-тестів.

Календарний контроль: проводиться двічі за семестр за підсумком отриманих на практичних заняттях балів, мінімальна кількість балів для позитивного календарного контролю наведена нижче у таблиці.

Семестровий контроль: екзамен.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботу на 18 семінарських заняттях;
- 2) контроль залишкових знань з двох розділів дисципліни у формі написання експрес тестів (на платформі www.classtime.com).

Студент отримає найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на практичних заняттях, виконує творчі завдання;
- своєчасно готується до експрес-тестів і належно виконує їх після вивчення кожної теми (перелік тем, з яких формуються тести наведений у *додатку Б* до силабусу). Студенту дається одноразова можливість написати тест по кожній темі.
- Робота студента:
- на 18 практичних заняттях визначає 54% його рейтингу з дисципліни;
- контроль залишкових знань з вивчення теми визначає 46% його рейтингу з дисципліни;

Для того, щоб отримати найвищий рейтинг, студенту потрібно брати активну участь у семінарських заняттях, виголошувати належно підготовлені й аргументовані усні доповіді з семінарських питань, активно доповнювати відповіді інших студентів, чітко й логічно висловлювати власну позицію з дискусійних питань, своєчасно виконувати тест-контролі. Студенту дається одноразова можливість виконати тест-контролі.

- Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті та виставляє бали за роботу на семінарських заняттях та результати проведених тест-контролів до модулю «Поточний контроль» Електронного кампусу. Результати першого і другого календарного контролю залежать від поточного рейтингу студента й заносяться до модулю «Календарний контроль» Електронного кампусу на восьмому й шістнадцятому тижнях навчання відповідно.
- Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

– **Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:**

- 1. Виконання 9 творчих завдань на 18 практичних заняттях оцінюється за наступною шкалою

Виконання творчого завдання відповідно до всіх вимог	6
Виконання творчого завдання з незначними недоліками	4
Виконання творчого завдання зі значними недоліками	3

- 2. Написання експрес-тестів проводиться 9 разів протягом семестру: ваговий бал за
- перший тест-контроль – 5 балів,
- другий тест-контроль – 5 балів,
- третій тест-контроль – 5 балів,
- четвертий тест-контроль – 5 балів,
- п'ятий тест-контроль – 5 балів,
- шостий тест-контроль – 5 балів,
- сьомий тест-контроль – 5 балів,
- восьмий тест-контроль – 5 балів,
- дев'ятий за 9 тест-контроль – 6 балів.

Максимальний бал за всі частини тест-контролю складає 46 балів.

Тест контроль загалом складається з 46 тестових питань. Максимальна кількість балів за правильну відповідь на 1 питання складає 1 бал, неправильна відповідь – 0 балів.

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	≥ 18 балів	≥ 36 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 40 балів.

Семестровий контроль:

Студенти, які виконали всі умови допуску до екзамену та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Якщо сума балів менша за 60 та виконані умови допуску, студент відповідає на питання екзаменаційного білету. За підсумком набраних балів виставляється рейтингова оцінка.

Відповіді на питання екзаменаційного білету оцінюються у 100 балів, по 50 балів кожне питання. Сума балів за відповіді на обидва питання становлять екзаменаційну оцінку. Екзамен проводиться у письмовій формі. Зразок екзаменаційного білету та теми для формування екзаменаційних питань наведені у додатку В.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у олімпіадах (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу кредитного модуля ці теми можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри, кандидатом мистецтвознавства, Ю.О. Коренюком

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 13 від 20.06.2024)

Погоджено Методичною комісією Видавничо-поліграфічного інституту (протокол №5. від 24.06.2024).

Теми практичних занять

Практичне заняття 1. Роди і жанри літератури та фольклору

Сформулювати різницю між жанрами літератури та фольклору.

Визначити жанрово-змістовну специфіку епічного роду літературних текстів.

Визначити жанрово-змістовну специфіку ліричного роду літературних текстів.

Визначити жанрово-змістовну специфіку драматичних сценаріїв.

Практичне заняття 2. Фабула і сюжет у художньому тексті

Визначити різницю між фабулою і сюжетом в художньому тексті

Визначити специфіку кореляції фабульних і сюжетних подій в літературі і фольклорі.

Визначити специфіку кореляції фабульних і сюжетних ситуацій в жанрах різних літературних родів.

Виділення змістовних блоків безсюжетного тексту.

Практичне заняття 3. Виділення в художньому тексті фабульних та сюжетних блоків

Охарактеризувати специфіку послідовності ілюстрацій, орієнтованої на фабулу художнього тексту

Охарактеризувати специфіку послідовності ілюстрацій, орієнтованої на сюжет художнього тексту

Охарактеризувати послідовність ілюстрацій як цілісний художній ансамбль.

Практичне заняття 4. Аналіз художнього тексту з виділенням в ньому тематичних блоків.

Тематичні блоки описового змісту.

Тематичні блоки сюжетного змісту.

Образи персонажів як маркери тематичних блоків

Практичне заняття 5. Типологія персонажів в ілюстраціях художніх текстів

Дати загальну типологію персонажів художніх текстів.

Визначити різницю між персонажами репрезентативного і діалогічного типів.

Персонажі репрезентативного типу в сюжетних ілюстраціях

Практичне заняття 6. Розташування і взаємодія персонажів на площині композиції.

Персонажі в композиціях діалогічного типу.

Персонажі в композиціях типу моління.

Складно побудовані композиції з персонажами різного типу.

Практичне заняття 7. Взаємодія простору композиції і простору глядача.

Об'єднання простору композиції і простору глядача (магічний реалізм)

Облямування композиції як виділення найбільш сакральної частини об'єданого простору композиції-глядача.

Облямування композиції як розмежування простору композиції і простору глядача.

Практичне заняття 8. Точка зору глядача

Точка зору глядача не маркована.

Точка зору глядача в зображенні, але відмежована від композиції облямування.

Точка зору глядача, розташована в композиції.

Точка зору і простір глядача, зображені в композиції.

Перелік тем для формування питань експрес-тестів

До теми 1. Визначення родової та жанрової приналежності художнього тексту.

Тестові завдання формуються з таких тем:

Текст художньої літератури як модель дійсності реальної чи придуманої автором тексту.

Фольклорний текст як відображення культурних архетипів не спадкової інформації членів інтегрованої соціальної спільноти.

Специфіка літературних та фольклорних жанрів епічного типу художніх текстів.

Специфіка літературних та фольклорних жанрів ліричного типу художніх текстів.

Жанрово-змістовна і прагматична специфіка драматичних текстів.

До теми 2. Аналіз художнього тексту з виділенням в ньому фабульних та сюжетних блоків.

Тестові завдання формуються з таких тем:

Різниця між фабулою і сюжетом.

Фабула і сюжет в різних родах художніх текстів.

Специфіка кореляції фабульних і сюжетних ситуацій в літературі і фольклорі.

Виділення сюжетних і фабульних блоків подій, описаних в художньому тексті.

Виділення змістовних блоків безсюжетного тексту.

До теми 3. Аналіз художнього тексту з виділенням в ньому тематичних блоків

Тестові завдання формуються з таких тем:

Ілюстрація ситуації як елемент графічного супроводу сюжетного тексту.

Послідовність подій сюжету і послідовність ілюстрацій у книзі.

Специфіка ілюстрування літературних і фольклорних творів ліричного типу.

Специфіка ілюстрування сценаріїв драматичних творів.

До теми 4. Аналіз тематичних блоків тексту з виділенням частин, які передбачається ілюструвати.

Тестові завдання формуються з таких тем:

Тематичні блоки, пов'язані з фабулою художнього тексту.

Тематичні блоки, пов'язані з сюжетом художнього тексту.

Специфіка поділу на тематичні блоки літературних та фольклорних творів ліричного типу

До теми 5. Розробка образів дійових осіб для різних жанрів різних родів літератури і фольклору.

Тестові завдання формуються з таких тем:

Типологія персонажів в ілюстраціях літературних і фольклорних текстів.

Ознаки персонажів у сюжетних і безсюжетних текстах.

Візуальні описи ознак персонажів в художніх текстах і варіанти їх графічної інтерпретації.

До теми 6. Розробка образу головного героя (кількох головних героїв) сюжету.

Тестові завдання формуються з таких тем:

Ознаки головних і другорядних персонажів в ілюстраціях сюжетних художніх текстів.

Специфіка головних персонажів у різних жанрах фольклору.

Специфіка ліричного героя.

До теми 7. Атрибути персонажів як символи частин простору або сюжетних ситуацій.

Тестові завдання формуються з таких тем:

Ієрархія описових та сюжетних текстів і типологія персонажів.

Персонажі нерухомі як символи частин простору

Рухомий персонаж, який перетинає межі частин простору, – рушій сюжету, що формує нову артикуляцію простору.

До теми 8. Простір композиції і прості глядача, точка зору глядача (частина 1-2).

Тестові завдання формуються з таких тем:

Варіанти співвідношення простору композиції і простору глядача.

Варіанти розташування точки зору глядача з межами композиції та в її просторі.

Точка зору глядача як об'єднуючий чинник послідовності ілюстрацій тексту.

Перелік питань до підсумкового контролю (екзамену)

Зразок екзаменаційного білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	
Рівень вищої освіти	<u>Другого (магістерського)</u> <small>(назва ступеня)</small>
Спеціальність	<u>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</u> <small>(код і назва напрямку підготовки)</small>
Освітня програма	<u>Образотворче мистецтво</u> <small>(код і назва спеціальності)</small>
Навчальна дисципліна	<u>ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК СТИЛЬ ЕПОХИ</u> <small>(назва)</small>
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____	
1	<i>Питання з переліку наведених нижче питань</i>
2	<i>Питання з переліку наведених нижче питань</i>
Затверджено на засіданні кафедри	<u>Графіки</u> <small>(назва кафедри)</small>
Протокол № _____	від « _____ » _____ 202 р.
Завідувач кафедри графіки	_____ <small>(підпис)</small> <small>(Прізвище та ініціали)</small>

ПИТАННЯ для формування екзаменаційних білетів

1. Дайте загальне визначення поняттю ілюстрації
2. Дайте визначення поняттю креолізованого тексту
3. Чому піктографію не можна вважати системою письма?
4. Чи можуть бути іконічні логограми елементами візуальних ілюстрацій?
5. Охарактеризуйте варіанти співвідношення візуальних ілюстрацій і текстів буквено-звукового письма.
6. Чим відрізняються літературні і фольклорні тексти?
7. Охарактеризуйте специфіку епічного літературного роду.
8. Охарактеризуйте специфіку ліричного літературного роду.
9. Охарактеризуйте специфіку драматичного літературного роду.
10. Чим відрізняється фабула і сюжет у літературному тексті?
11. Дайте визначення поняттю фабули.
12. Дайте визначення поняттю сюжету.
13. Визначіть відмінності сюжетної специфіки епічного і драматичного роду.
14. Охарактеризуйте жанрову специфіку ілюстрацій репрезентативного типу.
15. Охарактеризуйте жанрову специфіку ілюстрацій сюжетного типу.
16. Визначіть відмінності візуальних образів персонажів в ілюстраціях репрезентативного і сюжетного типу.

17. Дайте визначення поняттю композиції.
18. Назвіть основні прийоми зображення глибинного простору на площині композиції.
19. Охарактеризуйте варіанти зображення простору в книжкових ілюстраціях.
20. Охарактеризуйте специфіку композиційної побудови ілюстрацій з персонажами репрезентативного типу.
21. Охарактеризуйте специфіку композиційної побудови ілюстрацій з персонажами діалогічного типу.
22. Охарактеризуйте специфіку композиційної побудови ілюстрацій побудованих за схемою «моління».
23. Охарактеризуйте варіанти використання облямувань у візуальних мистецтвах.
24. Охарактеризуйте специфіку використання облямувань в книжкових ілюстраціях.
25. Охарактеризуйте можливі варіанти інтерпретації простору в книжкових ілюстраціях, які не мають облямувань.
26. Наведіть приклади варіантів зображення глядача в просторі ілюстрації.
27. Охарактеризуйте прийом використання меж сторінки як кадрової рамки.
28. Аналіз художнього тексту з виділенням в ньому тематичних блоків
29. Аналіз тематичних блоків з виділенням в них сюжетних ситуацій, які передбачається ілюструвати.
30. Розробка образів дійових осіб для ілюстрування кожного тематичного блоку.
31. Розробка образу головного героя (кількох головних героїв) сюжету.
32. Атрибути персонажів як символи частин простору або сюжетних ситуацій.
33. Принципи об'єднання ілюстрацій різних частин тексту в єдиний художній ансамбль.